

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo financija

Javno predstavljanje tri zakonska prijedloga Ministarstva financija

- Nacrt prijedloga zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak
- Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala
- Nacrt prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 648/2012 o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

Zagreb, travanj 2026.

Tri zakonska prijedloga

1. Nacrt prijedloga zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, s Konačnim prijedlogom zakona – hitni postupak
2. Nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala – redovni postupak – dva čitanja
3. Nacrt prijedloga Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 648/2012 o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju, s Konačnim prijedlogom zakona – hitni postupak

Objava na portalu e-Savjetovanje radi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću!

**1. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O HRVATSKOJ BANCI ZA OBNOVU I RAZVITAK,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) – razvojna i izvozna banka Republike Hrvatske, osnovana 1992. i u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske.

Osnovana s ciljem poticanja sustavnog, održivog i ravnomjernog gospodarskog i društvenog razvitka Republike Hrvatske po posebnom Zakonu o HBOR-u koji, između ostaloga, utvrđuje:

- *vlasništvo, uključujući solidarnu i neograničenu odgovornost Republike Hrvatske za obveze HBOR-a*
- *predmet poslovanja i djelatnosti HBOR-a*
- *visinu temeljnog kapitala i osnovne odrednice financijskog i poreznog poslovanja HBOR-a*
- *sustav upravljanja i nadzora*
- *supsidijarnu primjenu ili isključenje od primjene ostalih propisa u poslovanju HBOR-a*

U 33 godine poslovanja, HBOR je putem kredita, garancija, polica osiguranja i drugih poslovnih aktivnosti podržao **76.000 projekata** te ostvario ukupnu poslovnu aktivnost **vrijednosti 30,6 mlrd EUR**.

HBOR je danas **po veličini portfelja kredita gospodarstvu četvrta banka u Republici Hrvatskoj**, a prepoznat je i kao snažan dionik i partner u nizu EU i međunarodnih udruženja razvojnih financijskih institucija.

- **Važeći Zakon o HBOR-u donesen 2006.**, a zadnje izmjene i dopune provedene 2013.
- **Usklađenje sa Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske** – u listopadu 2025. stupio na snagu Zakon o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske te obveza nadležnih ministarstva u roku od godine dana od dana stupanja na snagu predmetnog zakona uskladiti s njegovim odredbama posebne zakone kojima su osnovane ili definirane pravne osobe u vlasništvu Republike Hrvatske.
- **Dokapitalizacija HBOR-a** – s ciljem jačanja podrške Vlade Republike Hrvatske strateškim digitalnim i zelenim ulaganjima te ulaganjima u obranu i sigurnost, zadnjim izmjenama Nacionalnog plana oporavka i otpornosti predložene su mjere dokapitalizacije HBOR-a u iznosu 410 mil EUR, a čija implementacija zahtijeva donošenje novog Zakona o HBOR-u.

Zakonom o HBOR-u predviđeno je usklađenje sa Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, uvažavajući svrhu i cilj osnutka HBOR-a, kao i posebnosti u regulatornom i upravljačkom sustavu poslovanja HBOR-a.

Najvažnije izmjene u prijedlogu novog Zakona o HBOR-u:

- 1. povećanje temeljnog kapitala HBOR-a**
- 2. utvrđivanje Vlade RH kao vlasničkog tijela i skupštine**
- 3. dorade sastava Nadzornog odbora**
- 4. ostala usklađenja sa OECD smjernicama, Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu RH i drugim relevantnim propisima (primjerice, uvođenje novih pododbora Nadzornog odbora i dr.)**

1. Povećanje temeljnog kapitala HBOR-a

Temeljni kapital po postojećem Zakonu
929 mil EUR (7 mlrd HRK)

+981 mil EUR

Temeljni kapital po novom Zakonu
1.910 mil EUR

- Prijedlogom Zakona o HBOR-u predviđa se povećanje temeljnog kapitala HBOR-a u iznosu 980,7 mil EUR iz sljedećih izvora:
  - **410 mil EUR iz sredstava NPOO-a** od čega
    - 277 mil EUR – 203 mil EUR za strateške projekte digitalne tranzicije i 74 mil EUR za strateške projekte zelene tranzicije)
    - 133 mil EUR za strateške projekte u obrani i sigurnosti
  - **571 mil EUR iz zadržane dobiti i rezervi HBOR-a**

- Usvajanje novog Zakona o HBOR-u preduvjet je za ispunjenje NPOO pokazatelja utvrđenih Provedbenom odlukom Vijeća ministara za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN).
- NPOO rok za provedbu dokapitalizacije je do kraja Q2 2026.

Zakonom o HBOR-u predvidjela bi se mogućnost naknadnog povećanja temeljnog kapitala HBOR-a Zakonom o izvršavanju državnog proračuna.

2. Utvrđivanje Vlade RH kao vlasničkog tijela

Uvažavajući odredbe Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, prijedlogom Zakona o HBOR-u bit će utvrđeno da je **Vlada Republike Hrvatske vlasničko tijelo i tijelo koje predstavlja skupštinu te izvršava osnivačka prava Republike Hrvatske u Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak.**

Vlada Republike Hrvatske kao vlasničko tijelo i tijelo koje predstavlja skupštinu:

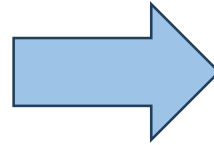
- 1. imenuje i opoziva članove NO;*
- 2. konzultira se s NO prilikom imenovanja članova Uprave;*
- 3. postavlja financijske ciljeve;*
- 4. prima na znanje konsolidirane financijske izvještaje;*
- 5. prima na znanje izvještaje NO o obavljenom nadzoru zajedno s izvještajem o procjeni vlastitog rada i učinaka te procjeni rada i učinaka svih pododbora NO;*
- 6. daje suglasnost na politiku primitaka koju svake 4 godine usvaja NO;*
- 7. donosi odluku o primicima članova NO (svake 4 godine);*

Uvođenjem Vlade Republike Hrvatske kao vlasničkog tijela i tijela koje predstavlja skupštinu, financijski izvještaji HBOR-a više ne bi bila predmet odlučivanja Hrvatskog sabora već je prijedlog da financijske izvještaje utvrđuje Nadzorni odbor uz obvezu izvještavanja Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske. Hrvatski sabor zadržava trenutnu ulogu kroz Nadzorni odbor te se osigurava i dodatna razina nadzora temeljem ZPOVRH.

3. Dorade sastava Nadzornog odbora

6 ministara Vlade Republike Hrvatske
+
3 predstavnika Hrvatskog sabora
+
1 predstavnik HGK

8 ministra Vlade Republike Hrvatske
+
3 predstavnika Hrvatskog sabora
+
1 predstavnik HGK

Na Nadzorni odbor HBOR-a primjenjuju se nadležnosti propisane Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu RH. Vrsta i vrijednost pravnih poslova za koje će biti potrebno ishoditi suglasnost NO bit će propisani Statutom HBOR-a.

Ustrojavanje dodatnih pododбора Nadzornog odbora

- U cilju usklađenja sa Zakonom o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, pored postojećeg **Revizijskog odbora**, u okviru Nadzornog odbora HBOR-a ustrojiti će se:
  - **Odbor za imenovanja i primitke**
  - **Odbor za rizike**
- Odbori imaju tri člana koje imenuje Nadzorni odbor i njihov se sastav, odnosno način imenovanja članova propisuje Zakonom.
- Ovlasti i odgovornosti te način rada odbora uređuju se poslovnicima o radu koje donosi Nadzorni odbor.

Unaprjeđenje sustava izvještavanja

- Uvođenje obveze objavljivanja informacija po uzoru na dionička društva čije su dionice uvrštene na uređeno tržište (članka 62. stavka 2. Zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske) – osigurava se da poslovanje HBOR-a više nije predmetom isključivo unutarnjeg nadzora, već postaje dijelom strukturiranog sustava javnog izvještavanja o svim pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske

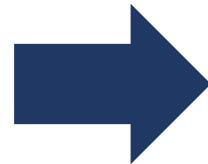
Ostala usklađenja

2. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

DALJNJE USKLAĐIVANJE S
PRAVNOM STEČEVINOM EU

Akt o uvrštenju
(*Listing Act*)

Cilj:

Pojednostavljenje uvrštenja i javnih ponuda te
jačanje transparentnosti i zaštite ulagatelja

Akt o uvrštenju dio je šire inicijative jačanja Unije tržišta kapitala (*Capital Markets Union*), s ciljem povećanja konkurentnosti europskih tržišta i olakšavanja pristupa tržišnom financiranju

Usklađivanje s Direktivom (EU) 2024/2994

Lakši pristup tržištu kapitala

- **Pojednostavljenje i ubrzanje javnih ponuda vrijednosnih papira i uvrštenja na tržište kapitala**
- **Smanjenje administrativnog opterećenja izdavatelja, osobito malih i srednjih poduzeća**
- **Pojednostavljena pravila o otkupu vlastitih dionica, što doprinosi učinkovitijem i stabilnijem tržištu**

Pojednostavljenje prospektne dokumentacije

- **Povećanje pragova za izuzeće od obveze izrade prospekta**
- **Pojednostavljenje postupaka odobravanja informativnih dokumenata**

Više informacija za ulagatelje

- **Jasnija pravila o objavi važnih informacija na tržištu**
- **Bolja dostupnost podataka za ulagatelje**

Izmjena Operatera Fonda za zaštitu ulagatelja

- **Hrvatska agencija za osiguranje depozita (HAOD) postaje operater Fonda za zaštitu ulagatelja (do sada je to bilo Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD)) radi veće učinkovitosti, transparentnosti i objedinjavanja funkcija**

Olakšanje pristupa financiranju putem tržišta kapitala, posebno za mala i srednja poduzeća te smanjiti regulatorno i administrativno opterećenje za izdavatelje

Povećanje vidljivosti i analitičko praćenje manjih poduzeća na tržištu kapitala

Povećanje likvidnosti i učinkovitost tržišta kapitala

Osnaživanje međunarodne konkurentnosti hrvatskog tržišta kapitala kroz usklađenost s europskim standardima

Izmjenom operatera Fonda za zaštitu ulagatelja jača se povjerenje ulagatelja i stabilnost tržišta kapitala, uz povećanje učinkovitosti, transparentnosti i smanjenje troškova sustava, što pozitivno utječe na ukupnu financijsku stabilnost gospodarstva

**3. NACRT PRIJEDLOGA ZAKONA
O PROVEDBI UREDBE (EU) BR. 648/2012 O OTC IZVEDENICAMA, SREDIŠNJOJ DRUGOJ
UGOVORNOJ STRANI I TRGOVINSKOM REPOZITORIJU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

● **Europska tržišta financijskih izvedenica u velikoj se mjeri oslanjaju na sustave poravnanja središnje druge ugovorne strane (CCP) izvan Europske unije**

● **Takva ovisnost može predstavljati rizik za stabilnost financijskog sustava i gospodarstva**

● **Zbog novih pravila Europske unije i potrebe za jasnijim nadzorom predlaže se donošenje novog, cjelovitog zakona koji će zamijeniti važeći Zakon**

Veće korištenje infrastrukture za poravnanje unutar EU → smanjenje ovisnosti o infrastrukturama za poravnanje izvan EU

Veća transparentnost kroz obvezu vođenja aktivnih računa u središnjim drugim ugovornim stranama u EU i izvještavanja o transakcijama

Širi pristup kolateralu (jamstava i garancije)

Jači nadzor i učinkovitije sankcije

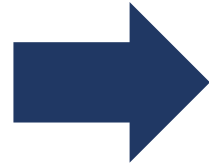
Nadležan za druge financijske ugovorne strane (kreditne institucije), koje su inače subjekti nadzora HNB-a

Nadležna za druge financijske (investicijska društva, društva za osiguranje, fondovi) i nefinancijske ugovorne strane, CCP-eve u RH te članove sustava poravnanja, a koji su inače subjekti nadzora HANFA-e

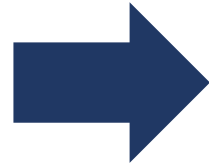
Nadzor provođenja obveze uspostavljanja aktivnog računa kao i u dijelu nadzora nad obvezom izvješćivanja trgovinskih repozitorija

**Veća stabilnost
financijskog
sustava**

Dio transakcija izvedenicama poravnava se unutar EU, čime se smanjuje ovisnost o infrastrukturama za poravnanje izvan EU

**Lakše sudjelovanje
na tržištu**

Omogućuje se širi pristup kolateralu, uključujući bankovne garancije i javna jamstva

**Veća sigurnost i
odgovornost na
tržištu**

Uvode se učinkovitije sankcije i periodični penali za brže otklanjanje nepravilnosti

Predstojeće zakonodavne aktivnosti

AKTIVNOSTI

Objava sva tri Nacrta prijedloga zakona na javnom savjetovanju

Usvajanje Nacrta prijedloga zakona na Vladi

Upućivanje Nacrta prijedloga zakona u saborsku proceduru

Vlada Republike Hrvatske

Hvala na pažnji